



YOSHLARNI VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASHNING ILMIY ASOSLARI

Nurmamatova Dilnoza Shermamatovna

Pastdarg'om tumani 4- son kasb-hunar maktabi Yoshlar bilan ishlash bo'yicha direktor o'rinbosari

Annotatsiya: *Ushbu ilmiy maqolada bugungi kunda dolzarb mavzularning biriga aylangan o'sib kelayotgan yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning ilmiy asoslari yoritilgan.*

Kalit so'zlar: *yoshlarni kasbga yo'naltirish, do'stona munosabat, vatanga muhabbat, aqliy mehnat, badiiy adabiyotlar, innovatsion metodlar*

KIRISH

Bizga ota-onalar, bolalar, yaqin xesh-aqrabolar qimmatlidirlar; lekin muhabbat bobidagi barcha tasavvurlarimiz birgina «Vatan» otli so'zda mujassamlashgandir. Vatanga nafi tekkudek bo'lsa, – axir qaysi vijdonli odam uning uchun jon bermoqqa ikkilanar ekan?

SITSERON

Vatan - xalqning o'tmishi, buguni va kelajagidir. Vatan aslida arabcha so'z bo'lib, tug'ilib o'sgan yurt ma'nosini anglatadi. Vatan - bu inson va uning avlodajdodlari kindik qoni to'kilgan muqaddas dargohdir. Vatan - bu ajdodlar maskani, elyurt, xalq voyaga yetgan, uning tili, tarixi, madaniyati, urf-odatlar, qadriyatlari chinakamiga shakllanib, o'sib, kamol topib boradigan zamin hisoblanadi.

Vatan - muqaddas qadriyat. U insonning kindik qoni to'kilgan joy, insonni ijtimoiy yetimlikdan asrovchi manzil, ma'naviy kamolot va fuqarolik maydoni, hayot maktabi, farovonlik va baxt-saodat o'chog'idir.

Inson uchun vatan yagonadir. Vatan tanlanmaydi. O'zini anglagan borki, inson vatan kamoloti va istiqboli, yel-yurtining ozodligi va mustaqilligi uchun hamma narsani, hatto shirin jonini ham ayamaydi. Sho'rolar davrida milliy manfaat, vatanga, ona zaminga mehr-muhabbat degan his-tuyg'ular asta-sekin so'na boshladi. "Vatan" tushunchasi mavhum bir umumiy holga kelib qolgandi. Hamma narsa – "Umumsovet" manfaatiga qaratilgandi. Har bir millat, xalq ming yillardan beri yashab kelayotgan o'z vatani uchun qayg'urishga haqli emasdi. Oxir oqibat shunga yetdiki, sobiq Sovet davrida bu mamlakatda yashayotgan xalqlar, shu jumladan o'zbeklar ham o'z vatanida bevatan bo'lib yashashga majbur bo'ldilar. Inson uchun na davlat va saltanat, na toju-taxt, hech bir narsa Vatanga, el-yurt mehriга teng kelolmaydi. Vatandan judolik - inson uchun katta baxtsizlikdir.



MUHOKAMA VA NATIJALAR

Mustaqillik tufayli biz o'zimizning haqiqiy vatanimizni topdik. Bu mustaqillikning bizga bergan eng oliy ne'matidir. Vatani mustaqil xalqning o'zi ham mustaqil bo'ladi. Yurti ozod va erkin odamning erki o'z qo'lida bo'ladi.

Mustaqillik - xalqimizda, ayniqsa o'sib kelayotgan yosh barkamol avlodimizda vatanparvarlik to'yg'ularining tiklanishida muhim ahamiyat kasb yetdi. Hozirda vatanparvarlik o'zining qanday qirralari bilan namoyon bo'layotir. Vatanparvarlikning mohiyati nimalarda, qanday amaliy ishlar faoliyatida namoyon bo'ladi Umuman vatanparvarlik nima, uni qanday tushunmoq kerak, u haqda donishmandlar nima deganlar, quyida ana shular haqida bahs yuritmoqchimiz. Avvalo, hozirgi o'zbek vatanparvarligi ota - bobolarimiz yaratuvchanlik ishining bevosita davomidir. Saodatli, baxtli, kelajagi buyuk O'zbekistonga hozir har daqiqada ulush qo'shmoq, vatanga muhabbat, vatanparvarlikning asl ko'rinishidir. Vatanga munosib farzand bo'lish, uning yeri, suvi, yeli bilan chambarchas bog'liq ekanligimizni teran anglash, uni ardoqlash ham vatanparvarlikning bir ko'rinishi, qirradi.

Vatanparvarlik deganda eng avvalo quyidagilarni anglash joiz:

- o'z xalqini, tarixini yaxshi bilish va u bilan faxrlanish;
- qadimiy obidalar, mislsiz imoratlar, ajdodlar yaratgan moddiy va ma'naviy meroslarni ko'z qorachig'iday asrash va avlodlarga taqdim yetish;
- xalqimizning, ajdodlarimizning go'zal va ma'noli urf-odatlar, rasm-rusum va udumlarini qadrlay bilish, ularni davom yettirish;
- ajoyib vatandoshlar - ajdodlar nomi bilan, ularning ulug' ishlari, ijodlari bilan faxrlanish, ularning ishlarini davom yettirish, ularga munosib voris bo'lish;
- shunday ajoyib xalqqa, yurtga, uning boy tili va madaniyatiga mansubligi bilan faxrlanish;
- Turonzaminni himoya qilib, tomirida oxirgi qoni qolguncha dushmanga qarshi kurashgan bahodirlarni, ayovsiz janglarda halok bo'lgan qahramonlar nomini yod yetish;
- asrimizning yigirmanchi, o'ttizinchi, qirqinchi, elliginchi va nihoyat saksoninchi yillarida xalqimiz, millatimizga qarshi uyushtirilgan qatag'onlarda qamoq va surgun azoblarini boshidan kechirgan va halok bo'lgan minglab millatimiz gullarini unutmaslik;
- bu aziz va go'zal vatanimizda yuksak e'tiqod bilan yashash, unga hamisha sadoqatli bo'lishdir.



Vatanparvarlik hammamizning o'z ishimizga mas'uliyat bilan qarash, vatanning boyliklarini ko'z qorachig'iday asrash, boyliklariga boylik qo'shishga o'z ulushimizni qo'shish, ilm-fan cho'qqilari sari intilish va boshqalardir.

Vatanparvarlik bir so'z bilan aytilganda o'z ijobiy ishlarimiz, bunyodkorlik harakatlarimiz bilan uning kuch-qudratiga, gullab yashnashiga imkon darajasida hissa qo'shish:

- ona yurtimizda tinchlik, barqarorlik va osoyishtalikni saqlashga intilish vatanparvarlikning belgisidir;

- vatanparvarlik - xalqaro munosabatlarda vatan, millat manfaatlarini birinchi o'ringa qo'yishdir.

Vatanparvarlik haqida so'zlar ekanmiz, mustaqillik bizga in'om etgan vatanparvarlikning oliy ramzlari haqida so'zlamasdan iloj yo'q. Vatanparvarlikning oliy ramzlari xalqimiz, yoshlarimiz qalbidan mustahkam o'rin olayotganligi nihoyatda quvonchlidir. O'zbekiston Respublikasining Davlat bayrog'i Birlashgan Millatlar Tashkilotining Nyu-Yorkdagi qarorgohi oldida 180 tadan ortiq mustaqil davlatlar bayroqlari qatorida mag'rur hilpirab turishini ko'rish va his etish naqadar katta baxt, insonni naqadar kuchli bir hissiyotga chulg'ab oladi... Davlatimiz mukofotlari - "O'zbekiston qahramoni" oliy unvoni, orden va medallar, faxriy unvonlar ham mamlakatimiz fuqarolarida o'z Vatani bilan g'ururlanish tuyg'ularini oshirishga xizmat qiladi. O'z milliy valyutamiz so'mimiz ham vatanparvarlik ramzidir.

Ikkinchi masalaning bayoni. Vatanparvarlik tushunchasi insonparvarlik tushunchasi bilan uyg'undur. Vatanparvarlik uchun intilish, vatanparvarlik uchun kurashning zaminida insonparvarlik yotadi.

Insonparvarlik bu o'zbek xalqi milliy ruhiyatining ajralmas fazilatidir. U purma'no va sermazmun tushunchadir. Insonparvarlik o'zbek xalqining ajralmas xislati tarzida ko'zga tashlanadi. qur'oni Karim insonparvarlik qoyalari asosiga qurilgan. Muhammad alayhissalom hadislar shu g'oyalarga boy hikmatlar majmuasi sanaladi. Insonparvarlik kishilarning bir-biriga hurmatida, qadr-qimmatida, mehrshafqatida, diyonatda, o'zaro ko'maklashuvda, hamdardlikda, boshqalar qayg'usiga sherik bo'lib, quvonchidan va baxtidan sevinishda, xalq baxti va yutuqlaridan faxrlanishda ko'rinadi.

XULOSA

O'zbek xalqining turmush tarzi, mehnat faoliyati, o'zaro munosabatlari, hamkorlik, hamdardlik, vafodorlik, bir-biriga suyanishi, yaxshi qo'shnichilik, bolajonlik, ota-onaning bolaga, bolaning ota-onaga hurmati, sadoqati kabi qadriyatlari insonparvarlik qoyalari bilan sug'orilgan. O'zbek xalqi bir umr



mehrshafqatli bo'lgan, barchaga yordam qo'lini cho'zgan. O'zbek xalqi o'zining insonparvarligini fashizmga qarshi kurash yillari yetim bolalarning boshini silab o'z tarbiyasiga olib yorqin namoyon yetdi.

Mustaqil O'zbekiston otliq davlatimizning butun siyosati insonparvarlik g'oyalari bilan sug'orilganligi va uni amaldagi namunasi ekanligi bilan har birimiz har qancha faxrlansak arziydi. Jumhuriyatimiz hokimiyati inson huquqlari va demokratiyaga oid masalalarni maxsus qonun bilan belgilab qo'yibdi.

REFERENCES:

1. Mirziyoyev Sh.M. 2020 yil 25 dekabr' kuni O'zbekiston Respublikasi Qashqadaryo viloyati G'uzor tumanida barpo etilgan Uzbekistan GTL zavodini ishga tushirish marosimidagi nutqi // Davlat rahbarining matbuot kotibi Sherzod Asadov ma'lumoti. - 2021. - 25 dek.
2. Ibroximov I., Sultanov X., Jo'raev N. "Vatan tuyg'usi" -T.: 1996. 139-145 b.
3. Mirziyoyev Sh. «Milliy armiyamiz tashkil etilishining 29 yilligiga bag'ishlangan tadbiridagi nutqidan». // «Postda» gazetasi. 2021 yil 14 yanvar №2 (4488).
4. O'zbekiston Respublikasining «Davlat mukofotlari» to'g'risidagi qonuni. 2018 yil 14 aprel.
5. Ikramov Sh.T., Qobilov Sh.R.«Vatanga farzandlik mehri va sadoqati bilan xizmat qilish - muqaddas burch». -T.: 2016